

Daar waar de rivierkreeften zingen

IN MAKKELIJKE TAAL

Lezen voor Iedereen | Uitgeverij Eenvoudig Communiceren

www.lezenvooredereen.be

www.eenvoudigcommuniceren.nl

Deze uitgave is een bewerking van de roman *Daar waar de rivierkreeften zingen*, oorspronkelijk gepubliceerd door The House of Books in 2020, en eerder in het Nederlands uitgegeven als *Het moerasmeisje*, 2018.

Bewerking in eenvoudig Nederlands: Jet Doedel

Eindredactie: Nicolet Oost Lieveense

Redactie en vormgeving: Eenvoudig Communiceren

© 2023 | Uitgeverij Eenvoudig Communiceren, Amsterdam

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch door fotokopieën, opnamen of op enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

ISBN 978 90 8696 738 4

NUR 286

Daar waar de rivierkreeften zingen

Delia Owens

IN MAKKELIJKE TAAL

leeslicht

Over dit boek

Dit boek gaat over Kya. Ze woont in het moeras in North Carolina. Dat ligt aan de westkust van de Verenigde Staten. Het moeras is een gebied met land en veel water. In North Carolina grenst het moeras aan zee. Het verhaal speelt zich af in de jaren '50 en '60 van de vorige eeuw.

Van dit boek is in 2022 ook een film gemaakt. Die film heet *Where the Crawdads Sing*.

Deel 1

Moeder

Het is 1952. Kya is zes jaar. Ze woont in een houten huisje in het moeras van North Carolina. Samen met haar vader, moeder, broers en zussen.

Het huisje staat onder eikenbomen aan een klein meertje. Het strand en de zee liggen vlak achter de bomen bij het huisje. Toch moet je met de boot kilometers door kronkelende watertjes varen om bij de zee te komen.

Moeder maakt ontbijt in de keuken. Ze bakt broodjes in de oven. Ze roert in de grutten. Dat zijn gebroken granen, die je kunt koken tot pap. Vaak zingt moeder in de keuken. Maar vandaag is ze stil. Ze heeft een witte sjaal om haar hoofd. Je ziet nog net de randen van een blauwe plek. Haar ogen zijn rood.

Vader ligt nog in bed. Gelukkig maar. Want vader kan twee dingen goed: zwijgen en schreeuwen. En als hij boos wordt, slaat hij. Dus het is beter dat hij nog slaapt.

Na het ontbijt doet Kya de afwas. Dan hoort ze de deur van het huisje dichtslaan. Wie gaat daar weg?

Kya rent naar de veranda, het overdekte terras voor het huis. Ze ziet moeder het pad aflopen. Moeder heeft haar mooie schoenen aan. En een koffer in haar hand. Moeder neemt nooit haar koffer mee als ze boodschappen gaat doen. En dan heeft ze nooit haar mooie schoenen aan. Waar gaat ze naartoe? Normaal zwaait moeder aan het eind van het pad altijd naar Kya. Maar vandaag loopt ze door, zonder om te kijken. Dan is ze verdwenen tussen de bomen.

Kya gaat op het trapje van de veranda zitten. Haar broer Jodie komt naar buiten. Jodie is zeven jaar ouder dan Kya. Kya heeft veel van hem geleerd. Hoe je een vogel nadoet. Hoe de sterren heten. Hoe je je kunt verstoppen in het moeras. 'Moeder komt wel terug', zegt Jodie. 'Maar ze had haar mooie schoenen aan', zegt Kya. 'En ze heeft haar koffer meegenomen.' Jodie is even stil. Ook hij kijkt naar het pad. 'Ze komt wel terug', zegt hij weer. Maar hij weet het niet zeker.

Moeder komt die dag niet terug. 's Avonds ligt Kya op haar matras, buiten op de veranda. Ze luistert of ze voetstappen hoort. Maar ze hoort alleen de kikkers en de sprinkhanen. De volgende ochtend zit Kya weer op het trapje.

Ze kijkt naar het pad. Kya wacht lang. Maar moeder komt ook deze dag niet terug.

In de weken hierna gaan ook Kya's oudste broer en twee zussen weg. Op een ochtend sluipen zij stil het huis uit. Ze kunnen niet meer tegen de boosheid van vader.

Jodie en Kya zijn nu alleen met vader. Ze proberen hem zo weinig mogelijk te zien. Ze gaan vaak met de boot het moeras in. Ze praten niet over moeder. Soms wil Jodie iets over haar zeggen. Maar de woorden komen niet.

Op een avond zit Kya op het strand. Jodie komt naar haar toe.

Hij zegt: 'Kya, ik kan ook niet blijven. Ik moet hier weg.'

Kya kijkt niet naar haar broer. Maar ze hoort het aan zijn stem: vader heeft hem weer geslagen. Iedereen gaat weg. Kya wil ook weg. Waarom neemt niemand haar mee?

'Zorg goed voor jezelf', gaat Jodie verder. 'En pas op voor andere mensen. Als er iemand komt, verstop je dan in het moeras. Daar kan niemand je vinden. Wis altijd je sporen uit. Ik heb je geleerd hoe dat moet.'

Kya zegt niets.

'Tot ziens, Kya', zegt Jodie.

Dan is hij weg.

Kya gaat terug naar het huis. Maar vader is er niet. Kya heeft honger. Ze gaat naar de keuken. Daar was het altijd warm door het brood in de oven. Of door een pan met bonen op het fornuis. Nu is het er stil en donker.

Kya maakt het fornuis aan met hout. Ze warmt een restje van de grutten op.

Later ligt ze in haar bed op de veranda. Voor het eerst in haar leven is ze helemaal alleen. Kya is bang. Hoort ze voetstappen? Beweegt daar iets bij de bomen? Maar dan vult de nacht zich met vertrouwde geluiden. De kikkers kwaken. De sprinkhanen zingen. Met hun geluiden valt Kya in slaap.

Vader is al drie dagen niet thuis gekomen. De grutten zijn op. Kya kookt kool uit de tuin. En ze zoekt eieren.

Op de vierde dag komt vader terug, met een fles whisky in zijn hand.

‘Waar is iedereen?’, vraagt hij boos.

‘Ik weet het niet’, zegt Kya.

‘Jij weet nog minder dan een hond.’

Kya gaat naar de meeuwen op het strand. Maar dan ruikt ze ineens vuur. Ze kijkt om. Er komt grijze rook uit de richting van het huis. Snel rent ze terug.

Vader heeft buiten een vuur gemaakt. Hij gooit spullen van moeder in de vlammen. Haar schilderijen, haar jurken en de oude radio. Moeder danste vaak met Kya op de muziek uit die radio. 'Nee!', gilt Kya. 'Niet doen!'

Maar het is al te laat.

Vader stapt in zijn boot en vaart weg. Kya kijkt naar het vuur. Moeders schilderijen worden langzaam as.

Boodschappen

Vader heeft geen werk. In de Tweede Wereldoorlog heeft hij in Duitsland gevochten. Daar is hij gewond geraakt aan zijn been. Nu krijgt hij een uitkering van het leger. Dat is hun enige geld.

Vader legt een biljet van 1 dollar en wat munten op tafel.

‘Voor de boodschappen van deze week’, zegt hij.

Kya loopt zes kilometer naar het dorp, Barkley Cove. Het dorp ligt aan zee. Er is een supermarkt, een garage en een restaurant. En een paar winkels, een bakker en een café. Aan de kade liggen de boten van de vissers.

Kya blijft staan aan de rand van het dorp. Het liefst zou ze naar huis rennen. Want wat moet ze zeggen in de winkel? Maar Kya heeft honger. Dus ze loopt toch naar de supermarkt.

Op de stoep hoort Kya ineens lawaai achter zich. Ze springt net op tijd aan de kant. Drie jongens fietsen vlak langs haar heen. De voorste kijkt naar haar om en lacht. Dan botst hij tegen een vrouw aan.

‘Chase Andrews!’, roept de vrouw boos. ‘Jullie rijden veel te hard. Moet ik dit aan jullie ouders vertellen?’

‘Sorry’, zegt Chase. ‘We zagen u niet. Dat meisje daar stond in de weg.’

Hij wijst naar Kya.

‘Nee, Chase, niet iemand anders de schuld geven’, zegt de vrouw. ‘Ook niet dat tuig uit het moeras, met hun blote voeten. Je moet zelf beter opletten.’

‘Ja, mevrouw.’

In de supermarkt koopt Kya grutten.

‘Waar is je mama?’, vraagt de mevrouw aan de kassa.

‘Thuis, mevrouw’, zegt Kya.

Kya legt het biljet van 1 dollar op de toonbank.

De mevrouw geeft haar het wisselgeld terug. Kya weet niet of het klopt. Want ze kan niet tellen.

Kya rent met de boodschappen naar huis. Daar strooit ze de grutten in een pan met heet water.

Net als moeder. Maar bij Kya wordt het geen lekkere maïspap. Het wordt een dikke klont. De binnenkant is niet gaar. En de onderkant brandt aan.

Kya oefent met koken. Na een paar dagen lukt het al beter.

Vader en Kya wonen in hetzelfde huis. Maar ze zien elkaar heel weinig. Kya ruimt de rommel op. Ze veegt de vloer en doet de afwas. Ze wil het huis netjes houden, voor als moeder terugkomt.

Kya praat vaak met de meeuwen. Maar niet vaak met mensen. Alleen soms met vader. En met de mevrouw van de supermarkt.

‘Waarom komt je moeder nooit meer naar de winkel?’, vraagt de mevrouw dan.

‘Ze heeft het druk’, zegt Kya.

‘Maar je koopt niet genoeg eten voor een heel gezin.’

‘Ik moet gaan, mevrouw.’

Naar school

Kya is in september bij volle maan geboren. Dat heeft moeder haar verteld. Het is nu weer september en volle maan.

Dan zal ik nu wel zeven zijn, denkt Kya. Moeder komt vast terug voor mijn verjaardag.

Kya trekt haar jurk aan. Ze wacht bij het zandpad. Maar er komt niemand. En vader zegt niets over jarig zijn.

Kya pakt wat grutten en gaat naar het strand. Ze roept de meeuwen. Die komen aanvliegen vanaf zee. Krijsend vliegen ze rondjes boven Kya's hoofd. Kya strooit de grutten op het strand. De meeuwen eten het op. Kya gaat op het zand zitten.

'Ik ben vandaag jarig', zegt ze tegen de meeuwen.

Een paar dagen later hoort Kya een auto bij het huis. Ze verstopt zich snel tussen de struiken.

Een man en een vrouw stappen uit.

'Hallo?', roept de vrouw. 'Ik ben van de leerplicht. Ik kom voor Catherine Clark. Zij moet naar school.' Catherine Clark, dat is Kya's echte naam. Kya wil graag leren lezen en rekenen op school. Maar wat moet ze tegen de andere kinderen zeggen? En tegen de leraar?

'Je vindt het vast leuk op school', roept de vrouw.

‘Je krijgt elke dag een warme maaltijd. Vandaag eten ze kip.’

Kya heeft honger. En die mevrouw heeft het over kip. Kya komt tevoorschijn uit de struiken.

‘Dag, meisje’, zegt de mevrouw. ‘Je gaat naar school. Je mag op blote voeten. Dat doen wel meer kinderen. Maar je moet wel een jurk of een rok aan. Heb je die?’

Binnen trekt Kya haar jurk aan.

‘Keurig’, zegt de mevrouw.

Ze steekt haar hand uit. Kya kijkt ernaar. Ze heeft al weken niemand aangeraakt. En nog nooit een onbekende. Dan legt ze haar handje in die van de mevrouw.

Op school wordt Kya naar een klas gebracht.

Zoveel mensen heeft ze nog nooit bij elkaar gezien. Iedereen kijkt naar haar.

De juf brengt Kya naar een tafeltje.

Dan zegt de juf: ‘Vertel maar hoe je heet.’

‘Catherine Clark’, zegt Kya zacht.

‘Kun je het woordje “kat” voor ons spellen?’

Kya kijkt naar de grond. Moeder heeft haar een paar letters geleerd. Maar een heel woord spellen?

‘T-A-K’, zegt ze.

De kinderen lachen.

‘Stilte!’ roept de juf.
Dan gaat de les verder.

Het is tijd voor de lunch. Kya loopt achter de kinderen aan naar de kantine. Haar maag knort. Kya pakt een dienblad, een bord en bestek. Een vrouw schept kip, erwtjes en brood op haar bord. Ze krijgt ook pudding en een pakje melk.

Aan een van de tafels zit Chase Andrews met zijn vrienden. Maar ze kijken niet naar haar. Kya gaat aan een lege tafel zitten. Een paar meisjes met dienbladen komen dichterbij.

Misschien komen ze bij mij zitten, denkt Kya. Wat moet ik dan zeggen?

Maar de meisjes lopen haar voorbij.

Het eten ruikt heerlijk. Maar Kya krijgt maar een paar happen door haar keel. Zo spannend vindt ze het op school. Ze drinkt het pakje melk leeg. Ze doet zoveel mogelijk eten in het lege pakje. Voor straks.

Na school stappen alle kinderen in de schoolbus. Kya ook.

‘Wat doe jij hier, moeraskip?’, zegt een meisje.

‘Heb je geen schoenen, moerasrat?’, zegt een ander.

De kinderen lachen.

Kya wordt afgezet bij het pad, vijf kilometer van huis. De rest moet ze lopen.

Kya loopt meteen naar het strand. Boven het geluid van de golven uit roept ze de meeuwen. Kya strooit het brood van school op het zand. De meeuwen pikken zacht tussen haar tenen. Het kietelt. Kya lacht erom. En dan huilt ze, met grote snikken.

De volgende dag gaat Kya niet naar school. De dag daarna ook niet.

De auto komt weer. Kya verstopt zich snel in het moeras. Ze laat geen sporen achter. Niemand zal haar vinden.

Kya gaat niet meer naar school. Ze gaat schelpen zoeken en naar de vogels kijken. Daar leert ze ook van, vindt ze.

De maanden gaan voorbij. Langzaam went Kya aan het verdriet om moeder en Jodie. Maar het verdriet gaat niet weg.

Kya is vaak in het moeras. De zon verwarmt haar. Als ze struikelt, vangt het land haar op. Kya legt haar hand op de natte, warme aarde. Het moeras is haar familie.